

"יחיד ותיחוד לבני העוורים"

סיפורו של עיתון הילדים העברי הראשון

בונה רכב

אחד האספטים המרכזיים בסיפור בסיפור העיתונות שבספרות שערך ציון הוא אסוף עיתונות תולדות מלאיך ומתחברות. אחד העיתונות הללו הוא יעלם קטן, שהחל להופיע בשנת 1902, בהוצאת יחשית, שהקים ב-1897 אברהם שאלקוביץ. יחשית היא המהפכה בעולם העברית המודרנית, תוך שהיא מצליחה להפיק כמות גדולה מאוד של כתובים עבריים במגוון פשוט וזו של השפה העברית במקביל לעיתון תולדות יעלם קטן, הוציא שאלקוביץ גם את העבריים - עיתון עברי ראשון לבני העוורים. עורכו של יעלם קטן הוא שאלקוביץ (בראבוטור) נגיד שמואל לויב גרמן, שנועד בעיקר בזכות פורענו האתחך לספרו המקראי בראש העיתון, שהוא עיתון תולדות העברי הראשון, ציון ש הוא העיתון המפורסם האחד בספרותנו בכלל והתורו ושנתד לבני העוורים שולט בפריט.

העיתון הצטיין כבר מראשיתו תן בתוספת המגוון ותן במגוון ויתורו שנועד לילדים:

העולם הקטן הזה לכם לקדשול קטן, לטחול בון שורותיו בעת הנופש מלימודים, ש תרוא תמונת ופות וצורות טהורים; תמונות מראות הטובע העפלות, תמונות אנשים גדולים, אשר לסדר הרכבת חכמה ורעה; תמונות מכבד ומו עטנו ומספרות ומרץ הקדושה.

העיתון כלל שירים, אגדות, סיפורים מתוך תולדות בארץ ישראל ובתפוצות, סיפור מסע מאגרי מרע, חישות ותחלות אחד התורמים שהצג העיתון היה הקדשת עמוד השער לכל לצור אחד. כן פורסמו בו רפרורקציות של יצירות ואגדות, רישומים, תצלומים לתחישות מאגרי הטבע המופע וקריקטורות שונות. מפתות העיתון מאגרי ש מטרותו הוא לפתח בקוראיו את הרוש הולכי והטעם הטוב, ולכן הקשרו עורכו לתרשמו על נור משונות. העיתון התפרסם במקביל לראשיתו של העלון השנייה השפעת הצוננת הלאומית טכית הטוב בן

שנותיו, בהנחות על הפעולות הצוננות על פשוטותו המודרנית של הרצל, על רשמים מבוקרים במחשבות הוצאות בארץ ועל גוים כספים ותוספת משפיע הצוננו בארץ ישראל בטינו מפתח לכך אפשר למצוא מזרחי ימכתבוים, שם כתבו תולדות סן התור על רצונם לעלות לארץ, על כך שהתלוצו לרוב משפה העברית ולשולח בארץ ישראל סמפלו כסף קטנים שאספו גם מזרחי המשחקים והתחלות השותמשו משחקו מילום על סחית העברית.

רשותו המכתבוים כללה את העורכים התחוקים, בוטום והורה שטוימבר, האתחך למפושק, וכן צעירים שהחלו את הרשם המספרותיות בעיתון; זלמן שטואר (בן 15), וצחק כצנלסון (בן 15), וצחק כח (בן 20) וצחק שרה (בן 11), שיכתב מאגרי בוגות ימפכות רשמי.

שואל טטורטמבסקו פירסם בו וקי הוא את שוריו הראשונים שהועדו לילדים, וישלום עלוסכי תרגם מעבור לראשונה שוריש לעברית סיפור שכתב לילדים שפורסם בתחשכים. כן פורסמו בו לראשונה בתרגום לעברית פרוקים מתוך יללכי מתוך ירכימון קרומי. מרכימו המגוונים נאוסתו הובוהת מסל תחשיות, תפסו את יעלם קטן לאמן הוך מוללות עיתונות תולדות העברית.

לציון ספרי

1. א' אופק, ספרות תולדות העברית 1900-1943, תל אביב תשמ"ז, א, עמ' 19-26
2. ש' שולב, "בן אבנזור ושפרי אגורה" המואץ תולדו והמספרו, סוף 4 תש"ס, עמ' 284-300.